

ganske snævert Omraade: i Tekstilindustrien. Det var, som man ser, kun et ganske lille Skridt. Først 1819 — efter en Undersøgelse af Fabriksarbejdernes Stilling (den parlamentariske Enquête af 1815) — sættes en Aldersgrænse for Børns Anvendelse i Fabrikker, nemlig 9 Aar, men kun for Bomuldsfabrikkernes Vedkommende, ligeledes blev de 12 Timers Arbejdsdag sat som længste Arbejdstid for Børn indtil 16 Aar.

I de følgende Aar blev denne Lov udvidet til at gælde hele Tekstilindustrien, og i 1833 kom den første egentlige *Fabriklov*, der hidførte Bestemmelsen om Fabriksinspektører, der skulde vaage over, at Lovens Bestemmelser overholdtes; dette havde nemlig kun i ringe Grad været Tilfældet med de tidligere Loves Bestemmelser, saa at det egentlig først er Loven af 1833, der har nogen gavnlig Virkning. Den satte Arbejdstiden for Børn ned til de $\frac{2}{3}$ af tidligere for Alderen 9—13 Aar, nemlig til 8 Timer, hvorimod de 12 Timer bibeholdtes for Alderen 13—16 Aar og indførtes som Nyhed for Alderen 16—18 Aar, tillige blev Natarbejde forbudt lige til 18 Aars Alderen — som man ser, et godt Fremskridt fra tidligere Love, da disse Bestemmelser nu blev overholdt og gjaldt alle Tekstilfabrikker. I 1844 blev Aldersgrænsen for Børn sat ned til 8 Aar og Arbejdstiden for 8—13 Aars Alderen sat ned til $6\frac{1}{2}$ Time; endvidere blev *Kvinderne* draget med ind i Beskyttelsen og stillet lige med de unge Arbejdere paa 13—18 Aar, og Arbejdstiden for begge blev nu højst $10\frac{1}{2}$ Time om Dagen.

I 1842 havde man imidlertid undersøgt Forholdene for andre Virksomheder end Tekstilfabrikker og havde derved faaet et Indblik i de sørgelige Forhold, der endnu herskede mange Steder, særligt i Bjærgværkerne. Her lod man Børn arbejde fra 8 Aars Alderen og ofte tidligere endnu *under Jorden* i 11, 12 og 14 Timer, nemlig lige saa længe som de Voksne, hvis Ar-

bejde de jo supplerede, og derfor benyttedes de lige saa vel til Natarbejde som til Dagarbejde. Noget lignende fandt Sted i Fabrikker. Der blev nu samme Aar givet en Lov, der særligt angik Bjærgværkerne, den forbød Natarbejde for Kvinderne og for Børn under 10 Aar. I de følgende 20 Aar udstraktes Beskyttelsen til en Mængde forskellige Fabrikker, i 1867 endelig gaves nogle Forskrifter for Værksteder — efter at man nogle Aar i Forvejen havde afsløret Tilstandene her — men disse fik ikke videre Betydning.

I Aaret 1878 blev nu alle disse Bestemmelser samlet og givet en *almindelig* Udstrækning, i 70'erne og i 1901 er der endvidere foretaget nogle Forbedringer og Tilføjelser, og efter disse er Forholdene i England i al Korthed følgende:

For Fabrikkerne gives der Regler for deres Indretning med Hensyn til Renlighed, Lys, Luft og for Sikkerhedsforanstaltninger mod Ulykkestilfælde. I Fabrikker og Værksteder maa Børn ikke anvendes før 12 Aars Alderen, indtil 16 Aars Alderen kun mod Lægeattest i *Fabrikker*. Skolepligten gaar til det 13de Aar. Kvinder og unge Mennesker maa ikke anvendes til Natarbejde og ikke mere end højst 60 Timer om Ugen (gennemsn. ca. 10 Timer om Dagen). Kvinder maa ikke arbejde de første 4 Uger efter en Fødsel. For Bjærgværker og lignende farlige Erhverv findes endnu strængere Bestemmelser, f. Eks. er Arbejdstiden ogsaa indskrænket for de voksne mandlige Arbejdere. Værd at bemærke er, at for Jærnbanevæsenet er der siden 1893 den Bestemmelse, at Myndighederne af Jærnbanelsselskaber kan forlange Indskrænkninger i Arbejdstiden for voksne mandlige Arbejdere, dersom der fremkommer Klager desangaaende.

For mange Mennesker under 18 Aar, ansat i Butikker og lign. er Arbejdstiden højst 74 Timer om Ugen.

(Fortsættes).